

ŠTA JE BRUTO DOMAĆI PROIZVOD?

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

ŠTA JE BRUTO DOMAĆI PROIZVOD?

U ekonomijama različitih zemalja proizvode se milioni proizvoda i pružaju različite usluge. Proizvode se računala, vozila, odeća, hrana ili usluge poput prevoza, lekarskih poseta, komunikacije itd.

Jeste li se ikada zapitali kolika je ukupna vrednost svih ovih dobara i usluga i kako se ta vrednost izračunava?

Vrlo dobar način za merenje je Bruto domaći proizvod (BDP) ili na engleskom Gross Domestic Product (GDP).

NO, ŠTA ZAPRAVO PREDSTAVLJA BDP I KAKO SE MERI EKONOMIJA SA BDP-OM?!?

BDP - Bruto domaći proizvod vrednost je svih konačnih proizvoda i usluga proizvedenih u ekonomiji zemlje tokom specifičnog perioda. BDP nam omogućuje da procenimo veličinu i stopu rasta ekonomije jedne zemlje te da znamo je li ekonomije te zemlje zdravo ili nije.

BDP se može meriti različitim pristupima, ali najčešće se koristi pristup troškovima koji ima ovu formulu:

*Neto izvoz= (izvoz - Uvoz)

BDP= Potrošnja + Investicije + Vladini troškovi + Neto izvoz (izvoz - Uvoz)

Potrošnja

Investicije

Vladini troškovi

Neto izvoz

Komponente BDP-a

POTROŠNJA

Potrošnja predstavlja troškove potrošača, tj. stvari koje svakodnevno kupujemo, poput hrane, odeće, prevoza.

INVESTICIJE

Drugi do formule BDP-a su Investicije - koja predstavljaju kupovinu kapitalnih dobara od strane preduzeća kao što su: nove komercijalne nekretnine (zgrade, fabrike, radnje), oprema za biznis, izgradnja novih stambenih stanova i inventar.

Takođe uključuje investicije domaćinstava, poput kupovine nove kuće.

VLADINI TROŠKOVI

Vladini troškovi – troškovi su koje Vlada čini za pružanje usluga u javnom sektoru, poput zdravstva, obrazovanja, zaštite, izgradnje puteva itd.

NETO IZVOZ (IZVOZ - UVOZ)

Neto izvoz (Izvoz - Uvoz) predstavlja robu i usluge koje ulaze i izlaze iz zemlje.

Na primer: Roba proizvedena u našoj zemlji koja se prodaje u drugim zemljama, minus roba proizvedena u drugim zemljama i prodana u našoj zemlji. Dakle, sva roba i usluge uvezene iz druge zemlje nisu uključene u BDP.

Ako ste kupili 1 litar mleka uvezenog iz Slovenije, to nije uključeno u BDP Kosova, već je uključeno u BDP Slovenije. Dok ako se boca vina proizvedenog na Kosovu prodaje u Sloveniji, to će se izračunati u BDP-u Kosova. Takođe, ako se boca vina proizvedenog na Kosovu konzumira na Kosovu, to će se dodati u BDP-u Kosova.

	Proizvedeno	Prodato	Uključeno	
	Slovenija	Kosovo	 BDP Slovenije	
	Kosovo	Slovenija	 BDP Kosovski	

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Centralna Banka Republike Kosovo

Adresa: Ulica Garibaldi br.33

Priština, Kosovo

www.bqk-kos.org

E-mail: info@bqk-kos.org

Tel: +383 38 222 055

Fax: +383 38 243 763